

EPIREO

Teoso Ākiri Apiatini Pirena

1 ¹Teoso kitxakapirīka sãpiretari isãkire kaiãokataikani, isãkire sãpiretakanimoni. Ininiã ninoa sãpiretana aãtokiriakorini Teoso sãpiretakiti. Kiriãpa Teoso misãkiretana ninoa? Kaiãopokoriã imisãkiretana ninoa: Itaponeëna, ixinireëna, isãkire iõkatsopatakoriã, initiri itixine auakari sãkireë, txaãpota imisãkiretinina ninoa.

²Uatxa ïkorasaaki, Teoso misãkiretaua iua ãkiri sãkireë. Teoso mereëri iua ãkiri ikinipoko apakapini ïkapani. Teoso ãkiri kamari ikinipoko. Ikamari itixi, ikinipoko iaxiti apiko nopinixiti auakari apaka. ³Iua iotximere Teoso iotximeretxikana. Teosotxikana iua. Kaposotiireri iua, kotxi isãkireënoka imaïkari imakinika auini ïkapani. Iuanokara makatxakari amaerekani. Amaerekani imakatxakasaaki, iuaaaki iitopãka ikinimane auïte Teoso kikomoni itixineë.

Teoso Ākiri Apiata, Initiriakori Poiãoka

⁴Ininiã Teoso ãkiri iteene apiaerekata. Apiananiri iua. Teoso nitiriakori iaxitikini poiãorini. Teoso mereëri iuãka apiari. Ninoa uãka poiãorini itxauana.

⁵Teoso !isãpiretari initiriakori ia isãkire kitxakapirīkari:
Pite nota ãkiri pitxaua. Uatxa pite iri nitxaua nota, litxa initiriakorimoni.

Apaka Teoso !isãpiretana ninoa ia isãkire kitxakapirīkari:
Nota iua iri nitxauako. Iua nota amarite itxauako, litxa initiriakori itixine auakanimoni.

⁶Ātipekana. Teoso mīkasaakiri iua ãkiri imatonõkari ïkorapokoritimoni, iponaniini ïkapani, iuaaaki Teoso txari initiriakori:

Ninitiriakori, hīkapotoreēkauako iua apisatoō. Hīteosonetariko iua, itxa. Ikara atoko Teoso paniātari initiriakori.

⁷Teoso sākire iōkatsopatakori, initiriakori pirena txari:

Itxīkitakana initiriakori matamatakoni ininiuana, itima atoko ininiuana. Xamina tirinakari atoko itxauana ninoa, kotxi kaposotiirerini ninoa,

itxa. ⁸Iua amaritemoni Teoso txari:

Teoso pitxaua. !Ixpoka auītetxi pininiāua. Ātipirika pite atāo mīkiikari pite auītetakani.

⁹Pite taretari atāo inakari. Pomanatari maerekati. Ikara atoko ininiā, nota piTeosone mereēi pite apiari pininiua īkapani, pimoianariakori poiāorini ininiuana īkapani, kotxi apiata nikamapoxokonitai pite. Iitxiā nimereēkiti nopini nitakini atokokana, nitakari poxokonitxi pite nopini. Nimereēi pite auītetxi pininiāua.

Ikara atoko itxa Teoso kitxakapirīka. ¹⁰Iuaīkana Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananiri, merepitipanika pite kamari itixi. Apaka pikamari iaxiti piuakoā.

¹¹Īkorapokoriti, iaxiti pakini xipokapitikako. Iuaritika pite auapanika. Mākatxi kitxakariāpotakari atoko itxa ikinika.

¹²Mākatxi atoko piapirikariko iaxiti, itixi pakini. Ininiā ipinimoni itxako. Iuaritika pite mitxi atoko pitxapikako. !Pixipoka.

Itxa Teoso sākire.

¹³Teoso txari imi:

Nota kikomoni piitopākiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniātaā atoko ininiuana.

Ikara atoko !itxari initiriakori iaxitikini.

¹⁴Ininiā kipa Teoso nitiriakori iaxitikini? Ninoa erekari matamatakoni. Iparīkauatana Teoso īkapani. Teoso iokanatana ninoa imoianatinirina kākiti iua sākire auīākani, kotxi Teoso maktxakari ninoa kākiti maerekani.

Erepaniko

2 ¹Ininiā iteene mamixinikari ikinika atāo sākiretxiti mitxi akenakotakiti. Amakamakaniāri ikara atoko, kanaua tiokaāpotakari atoko atxaua. Ininiā iuasaaki !aimarotaikari atāo. Maxinikari atāo inakari. ²Kitxakapirīka Teoso nitiriakori

iaxitikini sãpiretari atão inakari ate apiko atokiriakorimoni. Kãkiti makamakaniãari ninoa paniãatakiti, ininiã ninoa kãkiti apakapari Teoso misirikare. Atão ninoa apakapiniri imisiritikona. ³Ininiã uatxa amitekini lauari, amanirekakaniãari amaerekani makatxakiko. Peerekari Teoso makatxakiniri kãkiti maerekani. Merepitipanika Apiananiri sãpiretari ikara maerekanitxi makatxakiko. Iua sãkire kenakotakani apaka sãpiretaua ate iua sãpiretakiti atoktxikana. ⁴Teoso apaka oerekaua ninoa sãkire atão inini, kotxi oerekari itakaõtxikare. Ikamari kãkiti mimarotakiniti. Ikamari ikini sereti posotiiiretxi. Erekari Matamatakoti siãkiti isika inirekakinimoni. Kãkiti isika inirekaka iaõka. Ikara atoko Teoso oerekaua ninoa sãkire atão inini.

Xesosi Kãkiti Atoko Itxa

⁵Teoso litxĩkitakana initiriakori iaixitikini itixi amaneriã auakani auĩteakori ininiuana. Iua itixi amaneri ãkari asãpiretai hĩte.

⁶Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori Xikari oitoãtaã txari:

Kipa kãkiti? Kinirepa pite xinikana ninoa? Ate minakati.

Kinirepa aĩtari iaixitikiri maãkatatari kãkiti?

⁷Mapakanani pikamari kãkiti itari iaixitikiri poiãori ininiãua.

Iuasaaki pinitiriakori iaixitikini apiatakani txaua. Eereka pitxĩkitakari iua auĩtetxi ininiuua. Pitxĩkitakari iua kaiotximereri ininiuua. Pitxĩkitakari ikinimane paxitiniri iua. Pitxĩkitakari iua ikinipoko auĩte ininiuua.

⁸Pitxĩkitakari ikinimane kaminiri iua paniãatakiti. !Auari ãtika iua paniãatakiti makamakati.

Ikara atoko Teoso sãpiretaua ate itxĩkitakiniri ikinipoko auĩtetiniri iua. !Auari ãtika iua maauĩtetakati. Txamari kona ate atamatapanikari iua ikinipoko auĩte ininiuua. ⁹Iuapitikara aãtamatakiti Xesosi. Mapakananinoka Teoso txĩkitakari iua poiãori ininiuua. Iuasaaki Teoso nitiriakori iaixitikini apiata. Teoso txĩkitakari iua poiãori ininiuua, kotxi iuasaaki Xesosi atatsiirauata. Iuasaaki ipina. Uatxa Teoso txĩkitakari iua auĩtetxi ininiuua. Itxĩkitakari iua kaiotximereri ininiuua. Itxĩkitakari ikinimane paxitiniri iua. Teoso kamari ikara atoko inakari, kotxi Xesosi ipina kãkiti mapinakani ãkapani. Iuasaaki Teoso oerekari ikinipoko erekari isikini kãkitimoni.

¹⁰Ikinika Teoso nakiti. Ikinika iua kamakiti. Apakata iua txĩkitakiniri kãkiti maerekani makatxakakari atatsiirauatini, kotxi iuasaaki iposope kãkiti maerekani makatxakiko, kotxi iuasaaki

Xesosi kamari ikinipoko iri paniātakiti. Ininiākara Teoso anikari iua anaakori iotximere auiniātaā. Kaiāori ninoa. ¹¹Kākiti kamaerekatakari iritxikana iua kamaerekatakini iri. Ikara atoko ininiā, Xesosi !ipētataru iua itariakori akiritiniua ate. ¹²Itxari Teosomoni:

Nisāpiretariko piuāka nitariakorimoni. Pitemoni
apotiitakaniua sauaki nixikaretari ereka pinini.

¹³Iuaīkana kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nauikariko Teoso sākire.

Iuaīkana Xesosi txari Teoso:

Uai nota aua pamariteakorikata. Pite sikana ninoa notamoni.
itxa.

¹⁴Kaītori Teoso anaakori. Ninoa aua ixini, iarēka pakini. Ininiā kaītopekari Xesosi ninoa atokokana. Ininiā ipīkasaaki ixipokari ipīkitxi posotiire auakiti. Satanasi inakori iua. ¹⁵Ikara atoko inakasaaki, isikakari kākiti ipīkitxi pīkakani. Mītxi ninoa iaxirikakoni atoko itxana. ¹⁶Aimarotari, iusaaki limoianatana initiriakori iaxitikini. Iusaaki imoianatana Apraō apika mekaniriakori. ¹⁷Ikara atoko ininiā, Xesosi txīkitakaāka itariakori atokokana ininiua, ininiā iposotari sasetotxi auīte apiatakari ininiua kākiti īkapani. Iparīkauatakasaaki Teoso īkapani, ikamari ikinipoko ikamaenetakiti. Maerekati kamakani kākiti, iuaritika iamoniakari kākiti. Kākiti itxapekaua Xesosi, ininiā iua ipina kākiti maerekani imaktxakini īkapani, iuaīkana kākiti imikanapiriini Teosomoni īkapani. ¹⁸Īkorapokoriti Xesosi auakasaaki, imarotari Satanasi atamakaerekatini iua. Ininiā Satanasi atamakaerekatakasaakina kākiti, iua posotari isikataparatinina ninoa.

Xesosi Apiatakari, Moisesi Poiāori

3 ¹Ininiā nitariakori, Teoso mereēkini, hīte akiritaāka Teoso tixine hāuini īkapani. Iteene hīxinikariko Kristo Xesosi, kotxi iua Teoso iokanatakiti itxaua. Apaka iua sasetotxi auīte apiatakari itxaua. Iuara asāpiretari apanakini. ²Moisesi kamari ikinika Teoso paniātakiti inirimane apisatoō, Teoso aapoko aamata kamakori ikamakasaaki. Iua atokokana Xesosi kamari ikinika iua mereēkari paniātakiti. ³Apiarekata Xesosi, ininiā iua apakapari apiata ipaxitiko, Moisesi poiāo, kotxi aapokotxi kamakari apakapari apiata ipaxitiko. Poiāo aapokotxi paxitiko aua. Iua atokokana, Xesosi aapokotxi kamakari atoko itxaua. Moisesi aapokotxi atoko itxaua. ⁴Ikinika kākiti aapokona kamakani auapitika, iuaritika Teoso

ikinipoko kamakari itxaua. ⁵Moisesi Teoso nitiri itxaua. Iua ātipirika kamari ikinipoko Teoso nirekakiti inirimane apisatoō. Ikara erekari ikamakiti oerekari Teoso sākire iua sāpiretakiti atāo inini.

⁶Kristo Teoso ākiri itxaua. Iua ātipirika kamari ikinipoko Teoso paniātakiti Teoso aapoko inīkatini. Teoso aapoko atoko atxaua ate, iteene aāuikiniāri iua sākire, apoxokoniritika ātipirika aiātapiniāri Xesosi kanapiriini ōti.

Erepaniko, !Hītakanapapiri Hāuikakiti

⁷Ininiā Erekarī Matamatakoti txari:

Uatxa ōti hīkenakotakasaakiri nisākire,

⁸kona hīkamapiriko hīxinire paikori inini hātokiriakorini atoko hinini. Āparaā makipakaniātaā auakasaakina, iuaā ninoa !auikari nota sākire. !Ikamarina nipaniātakiti. Iuasaaki ninoa ataerekatapikano nota.

⁹Koarētakanani, ikiniōtika hīte apika atokiriakori ataerekatapikano nota. Ninoa atamatari niposotiire. Txamari ikiniōtika ninoa ataerekatano nota. !Auikarina nisākire.

¹⁰Ikara xika nomanatana ninoa. Iuasaaki nitxa: “Ātipirika ninoa sapika apanakini sākire tikini. !Imarotarina nixinikakiti, nikamakiti pakini.”

¹¹Nomanatakasaakina ninoa imaerekanina xika, iuasaaki nitxako: “Atāo nisāpiretana ninoa. Ninoa maīroāpekaniikarako nikamakiti tomatikoātaā,”

itxa Erekarī Matamatakoti.

¹²Ininiā nitariakori, erepaniko. Atxiīti ātikaka hīte aua hīxinire maerekati mauikareti. Ikara atoko inakasaaki, hītakanapapekari Teoso ātipirika auāki inakari, maerekati tikini hīsini ikapani.

¹³Ininiā ikiniōtika hīkamataparaxiniretakakauako. Uatxapanika inakasaaki hōtākikakauako. Ininiā maerekanitxi kona misirienetai. !Ikamari kaikoxinire hinini. ¹⁴Aāuini mapotōkire manapi iteene aāuikiniāri Kristo sākire merepitipanika aāuikiniri atokotxikana, atāo iuakata parīkauatakani atxaua. ¹⁵Uatxa nisāpiretai kitxakapirīka iōkatsopatakiti:

Uatxa ia ōti hīkenakotakasaakiri iua sākire, kona

hīkamapiriko hīxinire paikori inini, hātokiriakorini atoko hinini, āparaā makipakaniātaā auakasaakina. Ninoa !auikari nota sākire.

¹⁶Ninoa kenakotari Teoso sākire, txamari !nirekarina ikaminirina isākire iaōka. Kipa ninoa? Exito tixini Moisesi makatxakakinira ninoa. ¹⁷Kikākititipa kamari Teoso niatiniua koarētakanani? Ninoa maerekati kamakani. Ikara xika ninoa ipīpeka āparaā makipakaniātaā. ¹⁸Kirimonipa Teoso txari ia? “Atāo nisāpiretai hīte. Kona himaīroāpekaniiarako nikamakiti tomatikoātaā.” Teoso sāpiretari ikara iua sākire mauikakanimoni. ¹⁹Ininiā aimarotari, ninoa !īroā iuaā, Teoso sākire imauikakanina xika.

Tomatikoātaā Aua Teoso Nakitiakori Īkapani

4 ¹Auapitika Teoso kamaenetakiti kākiti tomatiniātaā Teoso kamakiti aīroini tīkane, ininiā erepaniko. Atāo inakari hīkamako iuaā hīroini ĩkapani. ²Teoso iokanapirena erekari sāpiretaāka atemoni, kitxakapirīka Moisesi auakasaaki auakanimoni apaka. Txamari maxikatiīka ninoa kenakotari Teoso sākire, kotxi ninoa !auikari ikenakotakitina. ³Ate, Teoso sākire auiākanuia, ĩroā ikara Teoso kamakiti tomatikoātaā. Ininiā Teoso sāpiretakiti iaōka auapeka. Ia atoko Teoso txari:
 Nomanatakasaakina ninoa imaerekanina xika,
 iusaaki nitxako: “Atāo nisāpiretana ninoa. Ninoa maīroāpekaniiarako nikamakiti tomatikoātaā,”
 itxa Teoso. Ikara atoko itxama, iuaritika ikara tomatikoātaā iposope iparīka ixipokasaaki, itixi ikamakasaaki. Ikara atoko ikama ate ĩkapani. ⁴Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretari itomatini ōti pirena. Itxari:
 Iparīkauata seisi ōti, ininiā eereka apikomoni āti ōti
 inakasaaki itomata. Iusaaki itakanapari ikinika iparīka,
 itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ⁵Teoso sākire iōkatsopatakori txari:
 Ninoa maīroāpekaniiarako nikamakiti tomatikoātaā.
⁶Iuaritika apanakini ĩroāpanikako iua tomatikoātaā. Txama apanakini kitxakapirīka auakani !īroā. Ninoa merepitipanika sāpiretaāka Teoso iokanapirena erekari, txamari !īīroāna, kotxi !ikamarina Teoso paniātakiti. ⁷Ininiā Teoso kamari iketo ōti apanakini iuaātaā apokini ĩkapani. Iusaaki Teoso akiritari iketo ōti “uatxa.” Ikara atoko Teoso misākiretari Tavii:
 Uatxa ōti hīkenakotiniāri nisākire, ininiā kona hīkamapiriko hīxinire paikori inini.
⁸Aātokiri kitxakapirīka auakari Xosoe inakori, iuara anikari kākiti itixi Teoso sikaenetakitimoni. Txamari !īīroāna atāo inakari

tomatikoãtaã Teoso sikakiti, kotxi eereka Teoso sãpiretari ãti òti tomatikoãtaã ãroïko òti. ⁹Ikara atoko ininiã, auapanikako Teoso kamakiti tomatikoãtaã inakitiakori ãkapani. ¹⁰Ininiã kãkiti ãroãkasaaki Teoso kamakiti tomatikoãtaã, iotokakari iparïka, Teoso iparïka iotokakini atokokana. ¹¹Ininiã nitariakori makamariko ãkinika atão inakari iua tomatikoãtaã aïroini ãkapani. Erepaniko, kotxi apanakini !ãroã, Teoso sãkire imauikakanina xika. Ininiã !hïkamapiri ninoa kamakiti atokokana.

¹²Teoso sãkire kaposotiireri. Isãkire auãki itxapika, kotxi Teoso ãtipirika auãki inakari sãpiretakiti. Saasara ipi auanaro auakaro, iteene kauanaro, ininiã iposotari ikisauakiniri inirekiniãtaã. Iposotari ikisauakiniri kãkiti pakaki, iua ãki auakari axïpe imakatzakini ãkapani. Apiata Teoso sãkire, kotxi Teoso sãkire posotari apokini kãkiti ãkiki kãkiti xinirekata apotiitiniãtaãua. Teoso sãkire imarotari ãkinika axinikakiti, anireëkiti pakini aãkixinireë. Teoso sãkire atamakaerekatari ikara aãkixinireë auakari. ¹³Teoso atamatari ãkinipoko akamakiti, ininiã !auari iomaãtakori. ãkinipoko !ipataãka. Aãuïte Teoso apisatoõ ãkinipoko kasarori.

Xesosi Sasetotxi Auïte Apiatakari

¹⁴Ininiã atemoni auari sasetotxi auïte apiatakari, Xesosi, Teoso ãkiri. Apiananiri iua. Iua sari iaxiti Teoso auiniãtaã. Ininiã iteene maãuikari iua sãkire. ¹⁵Ate nakiti sasetotxi auïte apiatakari imarotari ate ãkixinire iõkapetini. Imarotari ate maposotakiniti. Imarotari ate tsii. Ikara atoko inakari imarota, kotxi Satanasi iteene atamakaerekatari iua, ate atamakaerekatiko atoko. Iuaritika maerekati !ikama. ¹⁶Ininiã ataparaxinireritika masa Teosomoni. Aãuïte topãkiniãtaã masa ãkinipoko erekari isikakiti aãpakapini ãkapani, iamoniãkiniua ãkapani. Isikaua ãkinipoko erekari. Isikataparataua amaxikiko auakasaaki.

Xesosi Sasetotxi Auïte Apiatakari Mereïko

5 ¹Ëkinimane sasetotxi auïte apiatakari mereëka kãkiti sauaki. Iua misãkiretari Teoso kãkiti ãkapani. Isikari kãkiti sikakiti iuamoni. Kitxakapirïka iua okari pirãtxi Teoso apisatoõ kãkiti maerekani ãkitxitini ãkapani. ²Iamoniãkari mimaroreni, Teoso takanapakani pakini, kotxi imarotari kãkiti ãkixinire iõkapetini, kotxi iua apaka kãkiti itxaua. ³Sasetotxi apaka maerekati kamakari itxaua. Ikara xika merepanika iua okari pirãtxi Teoso apisatoõ

iuaka maerekani iĩkitxitini iƙapani. Eereka iua okari pirãtxi kãkiti maerekani iĩkitxitini iƙapani.

⁴Kãkiti paxitari sasetotxi, iuaritika ninoa kona mereẽri sasetotxi parĩka. Teosonoka mereẽri kãkiti sasetotxi ininiua iƙapani, sasetotxi Arão inakori Teoso mereini atokokana kitxakapirĩka.

⁵Xesosi iuaka !ikamaua sasetotxi auĩte apiatakari ininiua. Kona itxari: “Apakatapitika sasetotxi nininiua.” Iuaritika Teoso txari iua:

Pite namarite. Uatxa noerekariko kãkiti nota pite iri nininiua, itxa Teoso.

⁶Iuaĩkana Teoso txari:

Åtipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki inakori atoko inakari pitxaua,

itxa Teoso Xesosimoni. ⁷Xesosi iƙorapokoriti auakasaaki, iua iteene misãkiretari iri. Ipinini apisapanika iteene amanaãri iri imapinakani iƙapani. Imisãkiretakasaakiri iua, iteene itxiĩta. Irinokara posotari itxĩkitakiniri imapinakani. Iri kenakotari isãkire, kotxi Xesosi txari: “Pinirekakitinokara ninireka.” ⁸Xesosi Teoso ãkiri, iuaritika atatsiirauatakasaaki, imaroãpotari Teoso nireẽkiti iaõka ikamini. ⁹Iua kamari ikinipoko iri paniãtakiti. Ikara atoko ininiã, kãkiti maerekani makatxakakari itxapekaua. Imakatxakari ipaniãtakiti kamakani maerekani, ininiã ninoa auapininiika itxanako Teosokata. ¹⁰Teoso mereẽri iua sasetotxi auĩte apiatakari ininiua, Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atokokana.

Erepaniko, Atão Sãkiretxiti !Hítakanapape

¹¹Aua apikomoni kaiãopokori ikara atoko inakari asãpiretinii hĩte, txamari pamimari ikara asãpiretinii hĩte, kotxi !katimari himarotiniiri Teoso sãkire. ¹²Akokaxiti hĩte auikari Xesosi sãkire, ininiã uatxa apiaerekata Xesosi sãkire oereẽkani hininiua. Txamari hĩte nirekari åti oerekinii iuaĩkana merepitipanika atão inakari Teoso sãkire iõkatsopatakoriiã auakari. Hĩte eenetxi xapitikiri atoko. Hinirekari Teoso sãkire tinitxiã atoko inakari. Teoso sãkire nipokori atoko inakari !hĩposotapanika hãpakapini. ¹³Teoso sãkire imarotakari tinitxiãnoka nirekakari atoko inakari, iteene !imarotapanikari Teoso sãkire. !Imarotari atão inakarínoka ikamini, kotxi iua eenetxi xapitiri atoko inakari. ¹⁴Kãkiti aneẽkari nikari xinitxi. Kataparaxinireri nirekari Teoso sãkire, xinitxi aneẽkari nirekini atokokana. Kãkiti ikiniõtika kenakotiniãri Teoso

sākire, ininiã imarotari atão inakari. Imarotari atão minakati apaka.

Maãpaiaõkarauata Apikomoni

6 ¹!Apakata ikiniõtika merepitipanika Kristo sākire oerekakorinoka axinikini, kotxi aimarotapekari. Aimarotapekari atakanapiniri maerekati akamakiti. Aimarotapekari ateka kamakiti txīkitakaua apinini. Aimarotapekari Teoso sākire aãuikini. ²Aimarotapekari apatxisarauatini. Aimarotapekari atakauakotiniua ãti nopini. Aimarotapekari ipīkani iuaīkana õkitikiniua. Aimarotapekari Teoso misiritinina maerekati kamakani ãtipirika. !Apakata ikara ãtipirika aõerekinii. ³Apikomoni auapitika, ininiã maãpaiaõkarauata apikomoni. Teoso auritiniãua, apikomoni maxinika. ⁴Kākiti takanapiniãri Teoso sākire auikini, !apakataika ikanapiriinina Teosomoni. Mitxi ninoa imarotari Teoso sākire atão inakari. Mitxi ninoa imarotari erekari iaxitikiri. Mitxi imarotari Erekari Matamatakoti parīka ãkixinireẽna. ⁵Mitxi imarotarina Teoso sākire ereka inini. Mitxi imarotarina Teoso posotiire itixi amaneri apokasaaki. ⁶Ikara atoko ninoa imarota, iuaritika ninoa takanapari Teoso. Ininiãkara !apakata iuaīkana ikanapiriinina Teosomoni, kotxi iuaīkana imisiritarina Teoso ãkiri aamina ipiriãmitakari nopini imisiritiko atoko. Iuasaaki ninoa txīkitakari kākiti iuaīkana napetiniri Xesosi.

Kikio Atoko Anini Pirena

⁷Teoso takari erekari itixi ia atoko inakari nopini: Āparaã ikipa kaiãokatani iuaã, ininiã iminaua kienatxi katakareri nirekakiti. ⁸Txamari itixi inako, aanaia pakini auiniã, !itxa. Ikara xika atxiĩti imisiritaãka. Ininiã arikaãkako. Ikara atoko inapeẽkanako kākiti. Maerekati aniniãua, ininiã pamonõkoniri atemoni. Ikara atoko ininiã, imapotõkire õti Teoso !inirekaikaua ate. Ixipokaua aanaia xipokiko atoko.

⁹Nitariakori, ikara atoko asãpiretai hīte, iuaritika ate imarotari kona hīte ikara atokoni. Aimarotari hãpakapiniri erekari, kotxi Teoso makatxakapekari himaerekani. ¹⁰Teoso kamari ikinika atão. Iua !imaxinīkaretari hīparīka iua īkapani. Hītiraõki iuamoni !imaxinīkareta, kotxi himoianatapekari iua nakitiakori. Uatxa himoianatapanikana ninoa. ¹¹Ate nirekari ikinika hīkaminiritika Teoso īkapani imapotõkire õti manapi apokini. Ikara atoko ininiã,

himarotari hiãtapakiti apokapitikako hĩtemoni. ¹²Kona apakata hĩarinuatini. Apanakini Teoso sãkire auiãkani kamakiti atoko hĩkamako, kotxi ninoa iãtapari Teoso sikaenetakiti apakapinina.

Teoso Sikapitikariko Isikaenetakiti

¹³Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari isikaenetakiti Apraãomoni. Apiatakari Teosonokara aua. ãti apiatakari iua atoko inakari !auari, ininiã iuaka uãkaã isãpiretari isikaenetakiti isikini Apraãomoni. ¹⁴Ininiã Teoso txari Apraão: “Nitakapitikari erekari pitemoni. Nisikaiko itomaneri papika mekaniriakori,” itxa. ¹⁵Ininiã Apraão kenakotakasaakiri ikara, iteene iãtapari Teoso sãpiretakiti apokini. Eereka Apraão apakapari Teoso sikaenetakiti.

¹⁶Kãkiti sãpiretakasaakiri isikaenetakiti ãti kãkitimoni, iusaaki ninoa apoka ãti apiatakari apisatoõ isikaenetakiti isãpiretinina ĩkapani. Ininiã iusaaki kãkiti imarotapitikari isãkire atão inini. Ikara atoko ininiã, aãpirena !auari isikaenetakiti xika. ¹⁷Teoso nirekari inakitiakori iteene imarotiniiri imatakanapakaniri isikaenetakiti isikinina ninoa. Ininiã isikaenetakiti isãpiretakasaaki, isikari isãkire iuaka uãkaã. ¹⁸Ininiã ipi aua: Teoso, Teoso sãkire pakini. Teoso mitxi atoko itxapikako. Teoso sãkire mitxi atoko itxapikako. Ininiã Teoso !iposotari atão minakati isãpiretini. Amiteka iuamoni, iua nĩkatiniua ĩkapani, aiãtapakiti aãpakapini ĩkapani. Ininiã asikataparaxiniretãka.

¹⁹Ikara atoko inakasaaki, aposotari iteene aãuikiniri Teoso sãkire. Aiãtapari ikinipoko iua sãkire iaõka apokini. Teoso sãkire aãuikini, minari maporo maĩkakari atoko itxa. Maporo maĩkakari !auritari maporo tiokini. Teoso sãkire aãuikini maĩkari axinire. Isikataparatarari axinire. !Auiritaua atiokini maerekanitximoni. Teoso sãkire aãuikini anikaua Teosonani Auini Pakitaãtaã, mãkatxi mata arõkakari apikomoni auakari pakitamoni. Kitxakapirĩka sasetotxiakori auĩte apiatakarinoka ĩroã iuaã. ²⁰Iuaã Xesosi ĩroã ate ĩroini apisa. Iuaã imisãkiretari iri ate ĩkapani. Sasetotxiakori auĩte apiatakari itxapekuaã ãtipirika ate ĩkapani. Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atoko itxa Xesosi.

Meokisiteki Pirena

7 ¹Meokisiteki inakori Sareẽ tixini auakani auĩte itxaua. Iusaaki sasetotxi itxaua apaka. Teoso, Apiananiri, kamari iua sasetotxi ininiua. Kitxakapirĩka Apraão kamari neenamtxi

āti tixini auakani auñteakorikata. Iua kanapiriākasaaki, aōkitari Meokisiteki. Iuasaaki Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti iuamoni. ²Iuasaaki Apraão sikari iua tiitxi imaktxakakiti ipixini. Tesi tiitxi auiniã, isikari āti Meokisitekimoni. Meokisiteki akiritaāka “Auñtetxi Atão Inakari Kamakari.” Apaka akiritaāka “Auñtetxi Kākiti Kamaerekaxiniretakari.” ³!Kimarotikori Meokisiteki iri, inoro pakini. !Kimarotikori apika atokiriakori. !Kimarotikori iponaniini, ipinini pakini. Teoso ākiri atoko itxa. Sasetotxi ātipirika itxaua.

⁴Hixinikariko iua Meokisiteki. Apiatakari iua. Apraão iteene paxitari iua, ininiã isikari ipixini tiitxi iua makatxakakiti iuamoni. ⁵Eereka āti ōti Apraão tikini Teoso paniātari Arevii apika mekaniriakori, sasetotxiakori, apakapiniri ipixini kākiti apakapakiti, txineiro, tiitxi pakini. Ninoa apakapari kākiti sikakiti Teoso ikapani. Ikinimane ninoa Apraão apika mekaniriakori itxauana. Iuaritika sasetotxiakori apakapari inirimane sikakiti. ⁶Iua Meokisiteki Arevii nirimane !itxaua. Iua aua kitxakapirīka Arevii apisapanika. Iuaritika iua apakapari ipixini Apraão makatxakakiti. Eereka Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti Apraōmoni, Teoso sikaenetakiti apakapakarimoni. ⁷Iua Apraão poiāori. Apiatakari Meokisiteki, kotxi apiari takari erekari Teoso sikakiti poiāorimoni. ⁸Ikinika Arevii apika mekaniriakori, Teosomoni kākiti sikakiti apakapakani, ipinanipeka. Ātipirika auakari atoko itxa Meokisiteki. ⁹Atxiīti aposotari asāpiretiniri ia atoko: “Arevii sikari isikakiti Meokisitekimoni Teoso ikapani, kotxi iua ina Apraão ito āki.” ¹⁰Kotxi Apraão aōkitakasaakiri Meokisiteki, iuasaaki Arevii kona auapanika. Ininiã iua auini apisapanika Apraão itoã aua, kotxi Apraão apika mekaniri itxaua Arevii.

Xesosi Meokisiteki Atoko Inini

¹¹Arevii apika mekaniriakori sasetotxiakori itxauana. Iua apika mekaniri Arão inakori. Arão apika mekaniriakori apaka sasetotxiakori itxauana. Teoso sikari ipaniātakiti iōkatsopatakori ninoamoni, isākire kākiti imarotini ikapani. Iuaritika ninoa sasetotxiakori parīka !oerekari kākiti kamaerekatiko. Ininiã ātião sasetotxi nirekaāka. Sasetotxi Arão atoko inakari !inirekaākaika. Sasetotxi Meokisiteki atoko inakari nirekaāka.

¹²Ātião sasetotxi auakasaaki, ātião Teoso paniātakiti iōkatsopatakori aua iuasaaki. ¹³Xesosi kona Arevii apika mekanirini. Iua Xotaa apika mekaniri. Xotaa mekaniriakori kona sasetotxiakorini.

Ninoa kona okari pirãtxi Teoso ïkapani. Kona iparïkauatana Teosomoni sikakori takikoãtaã. ¹⁴Ikinimane imarotari aãuïte Xesosi Xotaa nirimane ininiuua. Moisesi iökatsopatakiti !auiritana ninoa sasetotxi ininiuana. ¹⁵Ate säpiretapekari Meokisiteki pirena. Aimarotari auapitika ãti sasetotxi, Meokisiteki atoko inakari. Uatxa aimarotari Xesosi Meokisiteki atoko itxaua.

¹⁶Kitxakapirïka sasetotxi pitxaua, kotxi pikiomaneakori sasetotxi apaka itxauana. Teoso kamari Xesosi sasetotxi ininiuua, kotxi iua auapikako. Kaposotiireri iua. !Ixipoka. ¹⁷Teoso txari Xesosi isãkire iökatsopatakoriã:

Ätipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua,

itxa.

¹⁸Ininiã mitxi auakari sasetotxiakori parïka !auaika, kotxi itapara !uari. Xipope ikara. ¹⁹Moisesi paniãtakiti iökatsopatakori !ikamari kãkiti ereka inini. Uatxa apiaerekatakari aiãtapakiti apokapeka ïkorapokoriti. Ininiã iua anikaua Teosomoni.

²⁰Teoso isãkireë txïkitakari Xesosi sasetotxi ininiuua. ²¹Teoso !isãkirauata ikara atoko kãkiti sasetotxipeka inakasaaki. Teoso txïkitakari Xesosi sasetotxi ininiuua isãkireë, kotxi itxari Xesosi:

Nota Apiananiri säpiretapekari nikamaenetakiti. Ikara nikamapitikako, ininiã ätipirika sasetotxi pitxaua, sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua,

itxa Teoso. ²²Ininiã ikara Teoso säkireë, aimarotari Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti apiari, kotxi iposope isikiniua Xesosi.

²³Auapeka itori sasetotxiakori. Ninoa kona posotari ätipirika iparïkauatinina, kotxi ikoriãpekana. ²⁴Xesosi auapikako, ininiã ätipirika sasetotxi itxaua. ²⁵Ininiã iposotari imakatzakiniri ikinika amaerekani, Teosomoni anikasaakiua, kotxi ätipirika aua, ininiã ätipirika imisãkiretari Teoso ate ïkapani.

²⁶Ininiã ikara atoko inakari sasetotxi auïte apiatakari anirekapitika. Apiaerekatakari iua. !Kaneenamari. Ikerokakiti !uari. Itxiko ixinireë !uari. Maerekati !ikama. Iaxiti apiko nopinixiti auakari, auïtetxi Apiatakari itxaua. Ikara atoko inakari sasetotxi anirekapitika. ²⁷Apanakini sasetotxi auïte apiatakani ïkorapokoriti auakani atoko !itxaua. Ninoa ikiniötika okari pirãtxi, merepanika ninoaka maerekani makatzakiko ïkapani. Eereka ninoa okari pirãtxi kãkiti maerekani makatzakiko ïkapani. Kona ikara atokoni

itxa Xesosi. Ātikatanokara Xesosi oxiketari iarēka kākiti ĩkapani. Iuaka ipina kākiti ĩkapani. ²⁸Mitxipe sasetotxi auĩte apiatakani mereeēka Moisesi paniātakiti iōkatsopatakori iaōka. Ninoa tapara !auari. Moisesi sākire tikini Teoso mereēri imi ātipirika sasetotxi ininiua ĩkapani. Ātipirika erekarinoka kamakari iua.

Xesosi Sasetotxi Auĩte Apiatakari

8 ¹Ia atoko asāpiretakiti: Atemoni auapitika atāo sasetotxi auĩte apiatakari. Iaxiti iua topāka aāuĩte Teoso kikomoni, auĩtetxi auiniātaā. ²Iuaā Teoso auiniātaā, imisākiretari iua ate ĩkapani. Iuaā aua atāo inakari Teoso aapoko, Apiananiri kamakiti. Kona kākiti kamakitini. ³Ikinika sasetotxi auĩte apiatakari auari iparĩka. Isikari kākiti siākiti Teosomoni. Isikari pirātxi okakori Teosomoni. Ininiā Xesosi parĩka apaka aua isikarauatini. Iuaka isikaua Teosomoni. ⁴Īkorapokoriti Xesosi auakasaaki, sasetotxi !itxaua, kotxi auape ĩkorapokoriti sasetotxiakori kākiti siākiti sikakani Teosomoni. Moisesi iōkatsopatakiti atokotxikana ikamana. ⁵Sasetotxi ĩkorapokoriti auakani kamakiti atāo, txamari ninoa parĩka !nirekaākaika. Ninoa parĩka sanōkatxi atoko itxa, Xesosi parĩka iaxitikiri aimarotini ĩkapani. Kitxakapirĩka Teoso paniātakasaakiri Moisesi Teoso aapoko aamata kamakori ikamini ĩkapani, Teoso txari Moisesi:

Pikamariko naapoko nipaniātakiti iaōka ixirata auĩte nopini aāuakasaaki noerekakiti. Ipinimoni inakari !pikamape, itxa Teoso.

⁶Xesosi parĩka Teoso sikakiti apiaerekata. Kitxakapirĩka sasetotxiakori parĩka poiāo erekari. Iua atokokana Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata. Kitxakapirĩka ikamaenetakiti poiāo erekari. Xesosi txīkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini kākiti ĩkapani, kotxi iua ipina kākiti ĩkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata, kotxi ikamaenetari kaiāopokori erekari apiaerekatakari.

⁷Teoso kamaenetakiti Moisesimoni apakatiniā maerekati imakatzakini ĩkapani, ininiā kona ikamari āti ikamaenetakiti apiatakari. ⁸Txamari Teoso !apokaerekatari kākiti, kotxi kākiti kamapanikari maerekati. Ininiā Apiananiri txari kākiti:

Āti ōti nisāpiretariko nikamaenetakiti amaneri Isaeo nirimanemoni, Xotaa nirimanemoni pakini.

⁹Kitxakapirĩka nisāpiretari mitxi nikamaenetakiti ninoa atokiriakorinimoni. Iuasaaki nota makatzakana ninoa

imisiritikosaakina Exito tixiniã. Txamari ninoa !ikamari nisãkire iaõka. Ininiã nitakanapana ninoa. Nikamaenetakiti amaneri kona mitxi nikamaenetakiti atokoikani.

10 Æti õti !kari nikamaenetakiti amaneri nisãpiretariko Isaeo tixini auakani. Ia atoko inakari nikamaenetakiti amaneri: Nitakariko nipaniãtakiti kãkiti iikiteẽ. Niõkatariko nipaniãtakiti ninoa ãkixinireẽ. Iuasaaki ninoa Teosone nitxauako. Iuasaaki ninoa nota nakitiakori itxauanako.

11 Iuasaaki kãkiti kona oerekari æti imarotiniiri Apiananiri. Kona kãkiti oerekari itari imarotiniiri Apiananiri, kotxi iuasaaki ikinimane imarotanoko nota. Poiãoka inakani, apiatakani pakini imarotanoko nota.

12 Nimaxiniãkaretariko ikinika maerekati ikamakitina. Kona nimisiritaitakanako ninoa. Kona nixinikaikariko maerekati ikamakitina,

itxa Apiananiri. 13Teoso kamakasaakiri ikamaenetakiti amaneri, iuasaaki oerekari kãkiti mitxi ikamaenetakiti Xoteoakorinoka !kapani ikamape, ininiã inapape. Tiitxi kitxakari patimari xipokini atoko, ikara mitxi Teoso kamaenetakiti xipoka.

Teoso Aapoko Aamata Kamakori

9 1Kitxakapirika Teoso kamaenetakiti isãpiretakasaakiri Moisesi, Teoso oerekari Moisesi oerekiniri kãkiti Teoso apisatoõ apokini. Iua apaka sãpiretari kãkiti iua aapoko !korapokoriti ikaminina !kapani. 2Ininiã ninoa kamari Teoso aapoko aamata kamakori. Sasetotxiakori !roiniãtaã aua tirikapi takiko tiitxiti. Iuaã aua apaka komiri Teosomoni siãkori amesa nopini. Iua pakita ninoa takauãkatari “Teoso Auini Pakitaãtaã.” 3Apan!kaki mãkatxi mata kasipiri arõkakari aua. Iua mãkatxi mata apikomoni auakari pakita ninoa takauãkatari “Teosonani Auini Pakitaãtaã.” 4Iuaã aua kamariãro arikiko amesati oro kamakoro. Iuaã aua Teoso kaixane. Iua kaixa akiritaãka “Teoso kamaenetakiti kaixati.” Iua kaixa nopini mapara itaãka oronokara. Iua ãki itakaãka kopitipaki oro kamakoro. Iua kopitipaki ãki itakaãka xapitiri komiri manaa inakori. Iua kaixa ãki aua apaka Arão tsonareke. !kora mitxi pitxaka iua!kana. Apaka iua kaixa ãki aua ipi kaita. !kora kaita nopini aua Teoso paniãtakiti iõkatakori. 5Iua kaixa nopini aua ipi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko inakani. Oro kamakori ninoa. Akiritaãka Keropi! inakoni.

Keropii matameekari imikita iua kaixa tore nopini. Iuaã Teoso maxinikaretari kãkiti maerekani.

Uatxa !apakata apikomoni noerekinii ikara pirena.

⁶Teoso Auini Pakitaãtaã sasetotxiakori iroã ikiniõtika iparíkana ikaminina Teoso ikapani. ⁷Sasetotxi auíte apiatakarinoka iroã Teosonani Auini Pakitaãtaã. ãtikanani ãtikatika iroã. Iua anikari arëkatxi iuakata. Arëkatxi imanikakaniã, !iïroã. Iua arëkatxi isika Teosomoni merepanika iuaka maerekani Teoso makatxakini ikapani. Eereka ikamari ikara apanakini kãkiti maerekani Teoso makatxakini ikapani. ⁸Iuasaaki Teoso kona auritari kãkiti iroini Teosonani Auini Pakitaãtaã. Ikara atoko Erekar Matamatakoti oerekaua ate, kotxi kona Teoso oerekapanikari ikinimane kãkiti iroini Teoso apisatoõ. Teoso aapoko aamata kamakori auapanika inakasaaki, Teoso kona oerekari kãkiti iuamoni apokini. ⁹Ikara Teoso aapoko kitxakapirika auakari ate oerekiko itxaua uatxa. Oerekari ia. Kãkiti sikakiti Teosomoni, pirãtxi okiko Teoso ikapani apaka, kona posotari oeretiniri Teoso teosonetakani ãkixinire. ¹⁰Ikara Teoso oerekakiti kitxakapirika oerekari kãkiti iniãkiti atão inakari, iãtakiti atão inakari pakini. Oerekari kãkiti iïto arokiko, itii arokiko pakini Teoso apisatoõ apokini iposope inini ikapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apokasaaki, kona akamaikari ikara mitxi Teoso oerekakiti.

Kristo Arëka

¹¹Kristo apokapeka. Sasetotxi auíte apiatakari itxaua. Oerekaua erekari Teoso sikakiti. Iparíkauata Teoso aapoko apiaerekatakari ãki. Iua Teoso aapoko kãkiti makamakiniti. Iua aapoko !uari ikorapokoriti. ¹²Iua iroãkasaaki iuaãtaã, !anikari potxi arëka, kema auíte ãkiri arëka iïroini ikapani. Iua iroãkasaaki Teosonani Auini Pakitaãtaã iaxiti auakariãtaã, anikari iuaka arëka, kotxi ikitakari iarëka ãtikatika ikinimane kãkiti ikapani. Ininiã iikitxitari Teoso ãtikatika kãkiti maerekani iki, ininiã kãkiti aua Teosokata ãtipirika. ¹³Potxi arëkaã, kema auíte arëkaã, kema auíte ãkiri ariãkori paniã pakiniã, kitxakapirika sasetotxi tseëtari maerekati kamakani Teoso apisatoõ apokinina ikapani. Ininiã iuasaaki maparanoka oeretaãka. ãkixinirena !oeretaãka.

¹⁴Apiaerekata Kristo arëka, kotxi iua posotari oeretiniri aãkixinire. Maerekati !uari Kristomoni. Iuaka sikaua Teosomoni Erekar Matamatakoti posotiireẽ, ãtipirika auakari posotiireẽ. Iuara oeretari

aākixinire. Imakinika akamakiti apinini txīkitakakari imakatzaka. Ininiā uatxa aposota aparīkauatini Teoso ātipirika auāki inakari īkapani.

¹⁵Ininiā iua Kristo txīkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini. Ininiā kākiti Teoso akiritakini posotari apakapiniri ātipirika Teoso sikaenetakiti iua anaakori īkapani. Kristo ipīkasaaki, isikakana ninoa imaerekanina itakanapinina īkapani. Iuasaaki iikixitari Teoso imaerekanina īki. Ikara imaerekanina ikamana Teoso kamaenetakiti mitxipe auakari auakasaaki.

¹⁶Kākiti ipinini apisa, iōkatsopataritari itii apakapakani uāka, ininiā ipīkasaaki itii apakapakani imarotaāka. Ininiā iua ipinini imarotiko tsopa auiniā, iuasaaki itii apakapakani apakapari ipīkari tii. ¹⁷Ipīkari tii apakapakani imarotiko tsopa nirekaāka kākiti ipīkasaakinokara. Ikara !nirekaāka ipinini apisa. Iua auākipanika inakasaaki, kākiti !apakapari itii. ¹⁸Ininiākara mitxi Teoso sikaenetakiti isika kākitimoni, arēkatxi auakasaaki, ipīkari auakasaaki. ¹⁹Kitxakapirīka Moisesi merepitipanika sāpiretari kākiti ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. Eereka ikosekari kema auīte ākiri arēka, potxi arēka pakini. Ikara ikoketa āparaākata. Iposo atoko itseētari Teoso sākire aātsopate, ikinimane kākiti pakini isopo inakori poriā, soti auīte piti pōkamarariā pakiniā. ²⁰Iuasaaki itxari: “!a arēkatxi oerekaua Teoso kaminiri ikamaenetakiti. Teoso paniātai hīkīpitiniri iua sākire.” ²¹Iua atokokana Moisesi tseētari Teoso aapoko aamata kamakori, ikinika iua āki auakari pakini arēkatxiā. ²²Teoso sākire iōkatsopatakori paniātari kākiti, tiitxi pakini oeretiko arēkatxiā. Okakori mauakaniā, arēkatxi kitaākori mauakaniā, Teoso !imakatzakari kākiti maerekani.

²³Ininiā Moisesi takari pirātxi arēka ikinika Teoso aapoko āki auakari nopini oeretiniri īkapani. Ikinika Teoso aapoko āki auakari īkorapokoritikiri, iaxitikiri oerekiko īkapani itxa. Sanōkatxi atoko itxa. Pirātxi arēka kona apakata iaxiti īkapani. Teoso nirekakari arēkatxi apiatakari. ²⁴Kristo iparīka ikamakasaaki ate īkapani, kona iiroā Teoso aapoko kākiti kamakitiā. Īkorapokoriti kākiti kamari Teoso aapoko atoko inakari, txamari na atāo iua aapoko. Kristo iroā atāo Teoso aapoko Teoso tixineē. Uatxa iuaātaā Teoso apisatoō iua misākiretari Teoso ate īkapani. ²⁵Sasetotxiakori auīte apiatakari iroā Teosonani Auini Pakitaātaā ikinikanani. Iuasaaki anikari pirātxi arēka. Kristo !ikamari ikara atoko. Ātikatika Kristo oxiketari iarēka. ²⁶Iua ninoa atoko inaākamako, itokata imisiritaākamako itixi kamikosaakipekamako. Uatxa imapotōkire ōti takote iua apokapeka

maerekati ātikatika imakatzakini ĩkapani. Iuaka isikaua ipinini ĩkapani, amaerekani ixipokini ĩkapani. ²⁷Teoso kamari ikinimane kākiti ātikatika koriini. Eereka ikinimane sari Teoso apisatoō. Iuasaaki apanakini apakapari imisiritiko. Apanakini apakapari iparĩkana ĩki. ²⁸Ininiã Kristo okaãka ātikatika kaiãopokori kākiti ĩkapani, imaerekanina imakatzakini ĩkapani. Iuaĩkana iua kanapiriã. Iuasaaki !imisiritaãkaikako kākiti maerekani xika. Iua ĩkasaaki, imakatzakariko iua iãtapakani, maerekani sauaki auakani. Anikana itixinemoni ātipirika Teosokata auinina ĩkapani.

Pirãtxi Arẽka Kona Apakata

10 ¹Kitzakapirĩka Teoso paniãtakiti Xoteoakorimoni sanõkatxi atoko itxa. Ikara oerekari kākiti iuasaaki auakani atão inakari apokini āti õti. Ikinipoko atão inakari !apokapanika ninoamoni. Ininiã pirãtxi okiko ātipirika kona txĩkitakari kākiti iposope Teosomoni apokini. !Ikamaerekatana ninoa. ²Pirãtxi arẽka makatzakiniãri kākiti maerekani, ininiã ninoa takanapamariko pirãtxi okinina, kotxi Teosomoni apokakani oeretapeẽkaika, ininiã imarotamarina ãkixinireẽna imaerekanina mauakani. ³Txamari pirãtxi arẽka !imakatzakari kākiti maerekani. Ininiã ikinikanani pirãtxi okakori oerekari kākiti imaerekani auapanika. ⁴Kema auĩte arẽka, potxi arẽka pakini kona posotari imakatzakiniri kākiti maerekani.

⁵Kristo apokasaaki ĩkorapokoriti, itxari Teoso:

Pirãtxi okakori pitemoni siãkori kona pinireka. Ininiã pite kamari ĩtotxi nota ĩkapani.

⁶Pirãtxi arikiko pite ĩkapani, pite !apokaerekatari. Kākiti sikiniri isikakiti pitemoni imaerekani pimakatzakini ĩkapani, pite !apokaerekatari. !Ikamapoxokonitai.

⁷Iuasaaki nitxai. “Uaĩkarano nota. Paãtsopateẽ iõkatapeẽkaika nota pirena. NiTeosone uai napoka pinireẽkiti nikamini ĩkapani,”

itxa Xesosi.

⁸Merepanika Xesosi txari iri: “Pirãtxi okakori pitemoni siãkori kona pinireka. Pirãtxi arikiko pite ĩkapani, pite !apokaerekatari. Kākiti sikiniri isikakiti pitemoni, pite !apokaerekatari. !Ikamapoxokonitai,” itxa. Iuaritika Teoso sãkire iõkatsopatakori kitzakapirĩka paniãtari ikara kamiko. ⁹Eereka Kristo txari iri: “Uaĩkarano nota. Uai napoka pinireẽkiti nikamini ĩkapani,” itxa.

Ikara atoko inakasaaki, Xesosi xipokari pirãtxi okiko, kotxi iua apoka uai Teoso nireẽkiti ikamini ïkapani.

¹⁰Teoso nireẽkiti iaõka ikamini kamaerekataua ate, kotxi Xesosi Kristo ipina ãtikatika ikinimane ïkapani.

¹¹Sasetoxiakori ïkorapokoriti auakani sapika ikiniõtika Teoso apisatoõ iparĩkana ikaminina ïkapani. ãtipirika iua okari pirãtxi Teoso isikini ïkapani. Itxama, ikara !iposotari maerekati imaktxakini. ¹²Iuaritika Kristo, ate sasetotxine, iuaka sikapekaua ikoriini kãkiti maerekani imaktxakini ïkapani. Ikamari ikara ãtikatika. Iposo atoko, iitopãka Teoso kikomoni. Ikara atoko ininiã, ixipokari iparĩka. ¹³Iuaã iãtapari ikinika imokaiakari xipokini. Ikiti itakiniãtaã atoko ninoa. ¹⁴Ininiã ãtikatika okaãka kãkiti ereka inini ïkapani. Iua kamaãpotana ninoa erekaãpo ininina ïkapani.

¹⁵Erekari Matamatakoti apaka txaua ate ikara atão inini. Merepanika itxari:

¹⁶Apiananiri txari: “Ia nikamaenetakiti nikamako ninakitiakori ïkapani ãti õti. Ia nikamaenetakiti: Nipaniãtakiti nitakako ninoa ãkixinireẽ. Nipaniãtakiti niõkatakato iikiteẽna.”

Itxa Erekari Matamatakoti. ¹⁷Apikomoni itxa:

Kona nixinikaikari maerekati ikamakitina. Apaka nipaniãtakiti ninoa takanapakiti, !nixinikaikako.

¹⁸Teoso maktxakasaakiri maerekati akamakiti, ininiã amaerekani maktxakaãkapeka. Ininiã !auaika okakori kãkiti maerekani maktxakini ïkapani.

Maãpoka Teosomoni

¹⁹Ininiã nitariakori uatxa !hĩpĩkarauatape hiĩroini Teosonani Auini Pakitaãtaã, kotxi Xesosi iĩkitxitapekari aĩroini ïkapani iuaka arẽkaã.

²⁰Xesosi ipikasaaki, iua kamari kimapori amaneri, maxipokati, Teosomoni asini ïkapani. Ipikasaaki, imaktxakari mãkatxi mata Teosonani Auini Pakitaãtaã arõkakari, Teosomoni aĩroini ïkapani.

²¹Atemoni aua sasetotxi apiatakari Teoso aapoko nĩkatakari. ²²Ininiã maãpoka Teosomoni. Maãuiritari atão inakarínoka kaikotini aãkixinireẽ. Maãuikari ikinika iua sãkire. Kãkiti kitxakapirĩkarini tseẽrauata arẽkatxiã, maerekati maktxakiko ïkapani. Ininiã maamanaãri Xesosi tseẽtiniri aãkixinire oeretiniri ïkapani. Kitxakapirĩka kãkiti kipaãtaua Teoso aapoko ïroini ïkapani. Iua atokokana maamanaãri Xesosi aãto arokini ãparaã ereriã. Ikara atoko aniniã, maãpoka Teosomoni. ²³Iteene

maãuikari aimarotakiti asãpiretakiti, kotxi Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti. ²⁴Maxinikariko ia. Natokopa itxa aõtãkikakakiniua atiraõkiuatini ïkapani, erekari akamini ïkapani apaka? ²⁵!Apakata atakanapiniri aãpotiitiniua Teoso ïkapani. Apanakini !litotakari apotiitiniua Teoso ïkapani. Masikataparaxiniretakakaua. Apiata masikataparaxiniretakakaua, kotxi aãuïte kanapiriini ïkorapokoritimoni kaiamapeka.

²⁶Atão inakari aimarotiniã, atão inakari aãpakapiniã, eereka maerekati akamapika, kotxi anirekari maerekati akamini. Iuasaaki !uaaika amaerekani ïkitxitiko. Iuasaaki !uaaika amaerekani makatxakiko. ²⁷Iuasaaki aimarotari kãkiti ikara atoko inakani misiritaãkako, kotxi Teoso mokaiakariakori itxauana. Arikatxi apiatakari xipokanako ninoa. Pïkaretxinoka aua ninoa ïkapani. ²⁸Kitxakapiriãka kãkiti makïpitakaniãri Moisesi paniãtakiti okapeëkaika. Ipi, atxiïti ipi ãti pakini kãkiti atamatiniãri iua kaminiri maerekati, ininiã okaãka. !Auiritaãka imitekini. ²⁹Ininiã natokopa itxa kãkiti misiritiko Teoso ãkiri sãkire imakïpitakaniã? Apiata iua misiritiko, kotxi Teoso ãkiri ikatxaratini atoko itxa imakïpitakaniri iua sãkire. Iuasaaki lipaxitari iua arëka amaerekani makatxakakari Teoso sikaenetakiti. Iuasaaki imisãkirepiretari Erekari Matamatakoti, ïkinipoko erekari sikakari. ³⁰Aimarotari ia sãpiretakari. Iua txari:

Notanoka xikatxirauata. Notanoka misiritanako ninoa
imaerekanina xika,

itxa Teoso.

Apaka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apiananirinoka sãpiretari kãkiti inakitiakori misiritiko.

³¹Kãkiti maerekati kamakani apokasaaki Teoso ãtipirika auãki inakari apisatoõ, iuasaaki pamonõkoniri, kotxi kãkiti misiritakari itxaua.

³²Hïxinikariko merepitiapanika Teoso sãkire hãuikini õti. Hiïkrite iopinikiko atoko itxa iuasaaki. Iuasaaki himarotari Teoso sãkire. Iuasaaki iteene hãtatsirauata Xesosi sãkire hãuikini xika. Iuaritika iuasaaki hïtaparaxinireritika hãua. Iuasaaki !hïtakanapari Xesosi sãkire hãuikini. ³³Iuasaaki kãkiti apisatoõ apanakini napetai. Ninoa misãkirepiretai hïte. Imisiritaina hïte. Iuasaaki hïte moianatari apanakini Teoso sãkire auiaãkani, kãkiti misiritakini. Ininiã iuasaaki hïte apaka misiritaãka. ³⁴Hïtoretana apanakini Teoso sãkire auiaãkani kateia ãki auakani. Apanakini mixirikari hïtii Kristo sãkire hãuikini xika, iuaritika hïpoxokoniua, kotxi

iuasaaki himarotapekari auapitika iaxiti hītii Teoso sikakiti. Īkora tiitxi kona xipoka. Apiaerekata tiitxi iuaxiti auakari.

³⁵Ininiã kona hītakanapapiri hītaparaxinire, kotxi āti ōti Teoso iikitxitai hītaparaxinire auiniã. ³⁶Himīteenekariko ikinika Kristo ĩkapani. Hikamariko ikinika hītaparaxinireritika. Ininiã Teoso paniãtakiti hīkamakasaaki, hāpakapariko isikaenetakiti. ³⁷Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apikomoni mokatanitika iua kanapiriãko. Iketo ōti ikanapiriãpitika.

³⁸Kākiti atão inakari kamakari auini erekari, kotxi auikari nota sākire. Kākiti sipikapapiretiniãri nisākire, nota !apokaerekatari iua,

itxa Teoso. ³⁹Ate kona sipikapapiretari Teoso sākire. Ininiã !axipokaãka. Teoso sākire auiaãkani atxaua ate. Iua makatxakari amaerekani aãkixinireẽ auakari.

Teoso Sākire Auikiko Pirena

11 ¹Atão aũuikasaakiri Teoso sākire, iuasaaki aimarotapitikari aãpakapiniri aiãtapakiti. Atão aũuikasaakiri Teoso sākire, iuasaaki aimarotari amatamatakiniti auapitika. ²Kitxakapirĩka Teoso apokaerekatana isākire auiaãkani, kotxi iteene auikarina isākire.

³Teoso sākire aũuikasaaki, aimarotari iua kamari itixi, iaxiti pakini isākireẽnokara. Aãtamatakitiã !ikamari itixi, iaxiti pakini. Isākireẽnokara ikamari ikinipoko.

Teoso Sākire Auiãkari Apeo Inakori

(Xénesisi 4.2-12)

⁴Apeo inakori auikari Teoso sākire, ininiã Teosomoni isikakiti apiaerekata, kotxi Apeo sikari Teosomoni Teoso sākire iaõka. Itari Kaiĩ inakori sikakiti poião erekari. Apeo auikari Teoso sākire, ininiã Teoso apokaerekatari iua sikakiti. Teosomoni atão inakari kamakari itxaua Apeo. Kitxakapirĩka Apeo koriã, uaritika iua auikiniri Teoso sākire oerekapanikaua Teoso tiretiniri kākiti isākire auiaãkani.

Teoso Sākire Auiãkari Enoki Inakori

(Xénesisi 5.21-24)

⁵Enoki inakori apaka auikari Teoso sākire. Ininiã Teoso anikari iua iaxiti. Kona ipina. Mapĩkatipanika anikaãka Teosomoni. Iuasaaki kākiti !apokaikari iua, kotxi Teoso anikapekari iua. Isini apisa kākiti

imarotari Teoso apokaerekatiniri iua. Iua kamapoxokonitari Teoso. ⁶Teoso sākire amauikakaniā, kona akamapoxokonitari Teoso. Kākiti Teosomoni apoākari, merepanika auikariko Teoso auini. Apaka ninoa auikariko Teoso sikiniri erekari kaiāopokori iua nitakarimoni.

Teoso Sākire Auiākari Noee Inakori

(Xénesisi 5.28-9.29)

⁷Noee apaka auikari Teoso sākire. Teoso sāpiretari iua kākiti mimarotakiniti monōkoni. Iuasaaki iua pīkarauata, ininiā ikamari maporo mitari iua aapoko āki auakani mapinakani īkapani. Noee auikari Teoso sākire, ininiā isāpiretari Teoso misiritiniri kākiti imaerekani xika. Teoso txīkitakari iua atāo inakari ikamini, kotxi iua auikari Teoso sākire.

Teoso Sākire Auiākari Apraão Inakori

⁸Apraão apaka auikari Teoso sākire, Teoso paniātakasaakiri iua ātiātaā isini. Iua kīpitari Teoso sākire, ininiā iua sari, txamari kona imarotari isinimoni. ⁹Iua auikari Teoso sākire, ininiā iua aua Teoso sikaenetakiti tixitiā. Iuaā iua aapoko aamata kamakori, kotxi āti tixinikiri itxaua. Apaka Isaki, Xakoo pakini aua aapokotxi aamata kamakori. Ninoa apaka apakapari itixi Teoso sikaenetakiti. ¹⁰Apraão iātapari Teoso sitatxine apokini, kotxi Teoso kamari ikara sitatxi. Ixinikakiti iaōka ikamari. Ikara sitatxi kamaāka kaikori nopini, ininiā !lixipoka.

¹¹Apraão auikari Teoso sākire. Iua imarotari ikiomaneēpeka inini. Apaka imarotari itanoro Sara kona posotaikari keene onini. Iuaritika auikari Teoso sākire irītxi ininiua īkapani. Imarotari Teoso sikapitikariko isikaenetakiti. ¹²Ininiā iua kiki iteene kiomātxi inakariua, iuaritika irītxi itxaua. Iua aua itomaneri imekaniriakori, itomaneri apika mekaniriakori pakini. Itomaneri apika mekaniriakori iōriki iaxiti auakani atoko itxanako. Ikipatxite atoko itxanako apika mekaniriakori. Kaiāopanina ninoa.

Teoso Sākire Auiākani Iātapakiti

¹³Ikinika ninoa kākiti Apeo, Enoki, Noee, Apraão pakini auikari Teoso sākire. Ikorīakasaakina, ninoa kona apakaparina ikinika Teoso sikaenetakiti. Ninoa imarotari Teoso sikaenetakiti ōtakopanikari apokini tīkane. Ninoamoni īkorapokoriti kona atāo ninoa

tixine. Maparakini atoko itxauana. ¹⁴Kākiti ikara atoko inakani oerekari ninoa nitiniri ninoaka tixine. ¹⁵Itixi itakanapakitina ixinikaākamanako, ininiā iuaīkana ikanapiriāmanako iuaātaā. ¹⁶Ninoa kona kanapiriā, kotxi inirekarina apiaerekatakari itixiti, iaxiti auakari. Ininiā Teoso lipētauata ninoa Teosone ininiua īkapani, kotxi iua kamapekari sitatxi ninoa īkapani.

Apraão Okaaritiniri Imi

¹⁷Apraão auikari Teoso sākire, Teoso ataerekatakasaakiri iua. Iuasaaki iposope okiniri Isaki Teoso īkapani. Teoso sikaenetakiti apakapakari iua Apraão. Iposope imatonōkari imi okini Teoso īkapani. ¹⁸Teoso sāpiretapekari iua: “Isakimoni auako pimekaniriakori, papika mekaniriakori pakini,” itxari. ¹⁹Iuasaaki Apraão xinikari Isaki ipininiā, Teoso ōkitikari iua iuaīkana. Iuasaaki Isaki ipinaarita, ininiā kākiti ipīkari iuaīkana ōkitikiniua atoko itxa Isaki iuasaaki.

Isaki, Xakoo, Xosee Pakini Auikiniri Teoso Sākire

²⁰Isaki apaka auikari Teoso sākire, kotxi itakari erekari imi Xakoo, Isao pakinimoni, Teoso nireēkiti iaōka ikaminina tīkane. ²¹Xakoo apaka auikari Teoso sākire. Ikoriini apisa itakari erekari Xosee anaakorimoni. Iuasaaki isāpiretari Teoso iua ereka inini. Iuasaaki iioītekaua itsonarekeē. ²²Xosee apaka auikari Teoso sākire. Ipinini apisa isāpiretana Isaeokini Exito osipikinina īkapani. Ininiā iua paniātana ninoa anikiniri iua api Teoso siākiti itixitimoni.

Moisesi Auikiniri Teoso Sākire

²³Moisesi iri, inoro pakini auikari Teoso sākire. Iponaniāka atoko, ninoa kipatari iua ipi āti pakini kasiriti. Iuasaaki imarotarina Moisesi kona āti eenetxi atokoni. Ipinimoni itxa. Ninoa imarotari Paraoo paniātiniiri amarini okiko, iuaritika !ipīkarina Paraoo paniātakiti.

²⁴Moisesi auikari Teoso sākire. Mitapeka inakasaaki, kona inirekari kākiti akiritiniri iua Paraoo ākero ākiri ininiua. ²⁵Iua mereēri imisiritiko Teoso nakitiakorikata. Ininiā iua sari ninoakata. !Inirekari poxokonitxi maerekati kamakiti, kotxi ikara poxokonitxi mokatanitika xipoka. ²⁶Iuamoni apiaerekata ninoa xinitiniri iua Kristo sākire auikini xika. Kona iua nirekari katiiri ininiua Exito auakanikata, kotxi imarotari āti ōti Teoso sakiniri iua iparīka īki.

27 Exito ipotorikasaaki, iua auikari Teoso sākire. Iuasaaki Exito auakani auīte omanākarauata. Iuaritika lipīkari iua. Imīteenekari ikinipoko, kotxi auikari Matamatakoti sākire. Atamatakiti sākire auikini atokotxikana, auikari imatamatakiniti sākire. 28 Iua auikari Teoso sākire, ininiā ipaniātari kākiti okiniri soti auīte. Eereka ipaniātari itakiniri iarēka īronakikoātaā tinikata. Ininiā Teoso nitiri ipīkitxi mīkari iaxitikiri ninoa nopini inapaāpotakasaaki, kona okari Isaeokini merepanika auakani, kotxi atamatari arēkatxi.

29 Kākiti Isaeokini auikari Teoso sākire, ininiā ipiriātarina potxoari uiniti Pōkamarariā inakori sonākakari kimaporiti nopini. Kākiti Exitokini apaka nirekari inapinina ninoa napini atoko. Txamari iuasaaki āparaā kanapiriāpe iua kimapori nopini, ininiā ikinika ninoani axāpoātape.

Teoso Sākire Auiākani Kāiatini

30 Isaeokini auikari Teoso sākire, ininiā Xerikoo sitatxiti iakirokana setxi pakini ōti. Iuasaaki pirikeri sitatxi ākitakari irikapoakata, kotxi ninoa kamari Teoso sākire iaōka.

31 Haapi inakoro kanokarero otxaua mitxi. Eereka oāuikari Teoso sākire, kotxi oāpakapana kākiti iuaātaā apokakani, Teoso iokanatakini, ininiā kona okoriā kākiti Teoso sākire mauīākanikata.

32 Kiripa apikomoni nisāpiretai? Auapitika apikomoni itomaneri kākiti Teoso sākire auiākani. Kona apakata uatxa nisāpiretinii hīte Kitxiāo pirena, Paraki pirena, Sāsāo pirena, Xepitee pirena, Tavii pirena, Samoeo pirena, apanakini Teoso sākire sāpiretakani pirena pakini. 33 Ninoa kākiti auikari Teoso sākire. Ininiā inaiatakasaakina Teoso sākire mauīākani, ninoa kāiata. Ninoa kamari atāo inakaranoka. Iuasaaki apakaparina Teoso sikaenetakiti. Ninoa okaāka ākitimoni. Iuaritika kona ākiti okana. Ākiti nama totaāka iuasaaki. 34 Xaminamoni okapeēkana, iuaritika xamina !arikana. Kona apakata okikona iouata mitaroā. Ninoa mataparani, iuaritika kataparaxinirepeka itxana, kotxi auikarina Teoso sākire. Neenamatzxi auakasaaki, pataparana ninoa, ininiā āti uāka sotatoakori miteka.

35 Sitoakoro Teoso sākire auiākani iuaīkana aua imiakori, kotxi Teoso ōkitikana ninoa ipīkasaakina. Apanakini Teoso sākire auiākani noropataāka. Imatakanapakaniārina Teoso sākire auikinina, okaākana, iuaritika ninoa !nirekarina itakanapinirina, kotxi ninoa imarotari āti ōti Teoso ōkitikana ninoa. Iuasaaki apiaerekata ninoa apakapakiti.

³⁶Apanakini Teoso sākire auiākani napetaāka. Inoropataākana aāpitsaā. Apanakini Teoso sākire auiākani iaxirikaāka, kateia āki taka inaākana. ³⁷Apanakini kiporonakaāka kai soroā. Apanakini kākiti sehotxiā kitxirākaāka apanīkaki iītona, auākipanika inakasaakina. Apanakini okapeēka iouata mitaroā. Apanakini māka soti auīte mata, potxi mata pakini. !Kamākana. !Katiina. Maerekati kamakani nitana ninoa okinina īkapani. Imisiritapeēkana.

³⁸!Apakata īkorapokoriti ninoa īkapani, kotxi ninoa iteene erekari.

Ninoa miteēkata āparaā makipakaniātaā, ōtanoxiratari auiniātaā apaka. Aariko itixiākiriā, kai iriko āki apaka apanakini Teoso sākire auiākani aua, kotxi aapokona !auari.

³⁹Teosomoni peerekana ninoa, kotxi iteene auikarina iua sākire. Iuaritika ninoa !apakapapanikari Teoso sikaenetakiti iusaaki.

⁴⁰Teoso nirekari apiari erekari ate īkapani. Inirekana ninoa atekata aāpakapiniri isikaenetakiti.

Teoso Oerekari Atāo Iua Anaakori Aniniua

12 ¹Ininiā kaiāopokori Teoso sākire auiākani itixine apokakani atamataua ate uatxa. Ininiā matakapanari ikinika ate iomakotetakari. Matakapanari maerekati akamakiti, kotxi ikara patimari iaxirikiniri axinire. Ataparaxinireritika maūuako. Mamīteenekari ikinipoko. Mitekakani mitekini atoko mamitekako Teoso oerekinimoni. ²Ātipirika maātamatari Xesosi. Maūuikari iua sākire, kotxi iuanoka amaerekani makatxakakari. Iua txīkitakaua ate atāo aūuikiniri Teoso sākire. Xesosi xinikari poxokonitxi apokini ōti, ininiā iusaaki imīteenekari aamina ĩpiriāmitakari nopini ipinini. !Imaākatari pētatxi ikara atoko ipinini. Ikinipoko iposo atoko iitopāka iri kikomoni, kotxi iparīka ate īkapani iposope. ³Hīxinikariko Xesosi. Itene imīteenekari maerekati kamakani manirekakaniri iua. Hīxinikariko iua, ininiā kataparaxinirei hīte. Iusaaki !hiōkapeta.

⁴Hīarēka kona xiketapanika maerekati hītakanapini xika. Ininiā hīte kona naiatari maerekati iua Xesosi naiatiniri atoko. ⁵Atxiīti himaxinīkaretari Teoso sāpiretakiti ate isikataparaxiniretini īkapani. Iua akiritaua iua anaakori aniniua. Ia isākire:

Namarite, Apiananiri auiritai pite atatsiirauatini atāo inakari pimarotini īkapani, ininiā kona pimatinaniuatape iua misiritakasaakii pimaerekani xika.

⁶ Kotxi Apiananiri misiritana itiretakini maerekati ikamakasaakina, imaerekani itakanapinina ĩkapani. Imisiritana ikinimane iua anaakori atão inakari imarotinina ĩkapani.

⁷ Ininiã himiteenekariko hĩri iaxitikiri misiritinii himaerekani xika. Ikara himisiritiko oerekai Teoso anaakori hininiua, kotxi inĩkatoi hĩte amarini irĩtxi nĩkatini atokokana. Ikini irĩtxi ĩkorapokoriti auakari misiritari iua anaakori atão erekari ikaminina ĩkapani. ⁸ Teoso mamisiritakaniã hĩte maerekati hĩkamakasaaki, ininiã iua anaakori atão inakani !hĩtxaua. Teoso hĩri !itxaua iuasaaki. Ikinimane Teoso sãkire auiãkani misiritaãka, maerekati ikamakasaakina. ⁹ Akinika ate irĩtxi aua ĩkorapokoriti. Ninoa misiritaua maerekati akamakasaaki. Iuaritika ate paxitana ninoa. Apiata apaxitari aĩri iaxiti auakari imisiritakasaakiaua ate, maerekati akamakasaaki, kotxi axinire iri itxaua. Ininiã akamakasaakiri aĩri iaxiti auakari nireẽkiti, aãuapininiika atxako. ¹⁰ ĩkorapokoriti auakani irĩtxi misiritaua maerekati akamakasaaki. Mapakananinani ikara atoko ikamana. Imarotakitina iaõka ikamana. Teoso misiritaua maerekati akamakasaaki ereka anini ĩkapani iua atoko anini ĩkapani. ¹¹ Amisiritikosaaki, kona apoxokoniuata, kotxi patsiiri. Iuaritika eereka akamari atão inakarinoka. Iuasaaki erekaxinireua, kotxi Teoso oerekepekaua atakanapiniri amaerekani imisiritakasaakiaua.

¹² Ininiã hõkitikari hĩuako sãpakakari. Hĩkamataparatarari hĩpotoriki iõkapetakari. ¹³ Hõeretariko kimapori atão hĩsini ĩkapani. Ikinika himaerekani hĩtakanapako. Ininiã hĩkamakiti atão inakari aua. Ininiã apanakini hĩte atamatakani !irika hĩte maerekani xika. Ininiã maerekati !ikamana, kotxi hĩte oerekepekana erekari imarotinina ĩkapani. Ininiã erekepekana ninoa.

¹⁴ Ikinipoko hĩkamako apanakinikata himaneenamauatakani ĩkapani. Ikinipoko hĩkamako erekarinoka hĩkamini ĩkapani. Kãkiti makamakanisaakiri erekari, kona atamatapaniri Apiananiri. ¹⁵ Erepaniko, kotxi atxĩiti kona hãpakapari ikinipoko erekari Teoso siãkiti. Kona hãuiritapiri kapixi inakari aneini hãkixinireẽ, kotxi ikara maxikari kaiãori kãkiti. Itxikotari ninoa ãkixinire. ¹⁶ Kona hãuiritapiri anokaretxi kamakani auini hĩtekata. Kona hãuiritapiri Teoso manirekakiniti kamakari Isao atoko inakari auini hĩte sauaki. Merepitipanika iponaniãkari iua Isao, txamari isikari iri sikaenetakiti itarimoni axapitiki nipokori apakapini ĩkapani. ¹⁷ Eereka iuaĩkana inirekamari ikara iri sikaenetakiti. Inirekari iri takiniri erekari iuamoni, txamari !apakataika iua apakapiniri. Itxiapata, kotxi

mitxi ikamakiti inirekari imamakini, txamari iposope itarimoni iri sikaenetakiti isikini.

¹⁸Kitxakapirīka kākiti Isaeokini sari ixirata Sinai inakorimoni Teoso paniātakiti apakapinina īkapani. Iuasaaki ixirata arika. Ipiā, ĩtima kataparari apaka aua iuasaaki. Ikara atoko inakari ixiratamoni kākiti maātakakitimoni !haāpoka. ¹⁹Ixirata Sinai inakoriātaā kākiti kenakotari trōpeta. Ikenakotari iaxitikiri sākire. Iuasaaki iteene ipīkarena auana, ininiā !nirekaikarina ikenakotinirina apikomoni ikara sākiretxi. ²⁰Kotxi iuasaaki !imīteenekarina ia Teoso paniātakiti, kotxi iuasaaki Teoso txari: “Kākiti, pirātxipeka apaka maātakinīāri oxiratari, ikiporonakaākana kai sorōā ipininina īkapani.” ²¹Iua xirata auīte kamari kākiti pīkarauatini. Iuasaaki Moisesi txari: “Nititinanaka. Iteene nipīkarauata,” itxa.

²²Hīte kona apoka oxiratari Sinai inakorimoni. Hīte apokapeka ixirata auīte iaxitikiri Siāo inakorimoni. Hāpokapeka Xerosareē sitatxiti iaxitikirimoni, Teoso ātipirika auāki inakari sitatxineātaā. Hīte apokapeka Teoso nitiriakori iaxitikini apotiitiniātaāua. Ninoa iaōtiko !uari, kotxi kaiāopokori. ²³Hīte apopeka Teoso mereēkini apotiitiniātaāua. Ipoxoniuatana. Teoso anaakori itxauana. Iuākana iōkatsopatapeēkaika Teoso aātsopateē itixineē. Hīte apopeka Teosomoni. Iuara sāpiretari kākiti misiritiko. Apaka iua ĩkitxitana atāo inakari kamakani erekari ikamakiti īkapani. Hīte apopeka erekari kamakanimoni. Teoso txīkitakana ninoa atāo inakari ikaminina. ²⁴Hīte apoka Xesosimoni. Iuara txīkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini. Xesosi arēka xiketakasaaki, hīte apoka Teosomoni. Apeo oxiketari pirātxi arēka imaerekani makatxakiko īkapani. Kristo oxiketari iuaka arēka ātikatika amaerekani imaktxakini īkapani, ininiā Kristo arēka apiaerekata.

²⁵Ininiā erepaniko. Hīkenakotariko Teoso sākire isākirauatakasaaki. Kitxakapirīka kākiti manirekakaniāri Teoso sākire sāpiretakari ĩkorapokoriti auakari, imisiritaākana. Imitekinina !uari. Teoso tixine auakari sākire amanirekakaniā, apiata amisiritiko. Amitekini !uari, ininiā erepaniko. ²⁶Teoso misākiretakasaakiri Moisesi, itixi iakeka. Uatxa Teoso sāpiretari ikamaenetakiti. Itxari: “Iuaīkana niōkokariko itixi. Niōkokariko iaxiti apaka,” itxa. ²⁷Isākire “iuaīkana,” kotxi iōkokariko ikinipoko ikamakiti. Ninoa makatxakaākako. Auapitikako maiōkokaeētakoni. Ikara kaikotako.

²⁸Teoso auñtetxi ininiãtaãua, ate sinimoni, !iõkokaãka. Iuaãtaã xipokini !uari. Ininiã mapoxokoniua. Masãpiretari iua: “Peerekai pite.” Atão maparĩkauata Teoso ïkapani. Makamari iua apokaerekatakiti. Mapaxitari iua. Mapĩkari iua manirekakiniti akamini. ²⁹Kotxi aTeosone xipokari imanirekakiniti, xamina tirinakari xipokiniri atokokana.

Iõkatsopari Mapotõkire Pirena

13 ¹Ininiã hĩtoretakakauako. Itaritxi atoko hĩtxako, kotxi Teoso anaakori hĩtxaua. ²Ãtiãtaã ïkani apokiniã, hãpakapanako ninoa haãpoko. Apanakini apakapakasaakina ãtiãtaã ïkani, apakapana Teoso nitiriakori itixinekini. Iuasaaki !imarotarina ninoa Teoso nitiriakori ininiuana. ³Hĩtoretanako Teoso sãkire auĩãkani kateia ãki auakani. Kateia ãki ninoakata hãuini atokokana, hĩxinikanako ninoa. Ininiã hĩtoretanako misiritakoni. Kãkiti misiritiniã hĩte, iuasaaki hinirekari apanakini tiretinii. Iua atokotxikana hĩtoretanako misiritakoni.

⁴Hĩpaxitaroko ãti ïtanoro. Hĩpaxitariko ãto ïtaniri. Pĩtanirikatanani pisirĩkako. Pĩtanorokatanani pisirĩkako. Teoso misiritanako ikinika kanokarero, kanokareri pakini.

⁵Txineiro !hĩtoretape. !Hinirekapiri ãti kãkiti nakiti. Hĩpoxokotariko hĩteka tii, hĩteka txineirote pakini. Apikomoni !hinirekape, kotxi Teoso txari:

Nimatakanapapekaniikaraiko hĩte. Nimasikapekaniikaraiko hĩte, itxa. ⁶Ininiã ia Teoso sãkire iõkatsopatakori aãuika:

Apananiri nimoianari itxaua, ininiã kona nipĩkari kãkiti kaminiri maerekati notamoni.

⁷Hĩxinikariko hãuĩteakori Teoso sãkire hĩtemoni sãpiretakani. Hĩxinikariko ninoa auini, ninoa ipinini apaka. Hãuikariko Teoso sãkire ninoa auikiniri atokotxikana. ⁸Xesosi Kristo kitxakapirĩka atokotxikana uatxa. Xesosi Kristo uatxa atokotxikana ãtipirika.

⁹Kona hãuikapiri apanakini oerekakiti atão minakati, kotxi ikini sereti oerekakori atão minakati auapitika. Hãuiritariko ikinipoko erekari Teoso sikakiti sikataparatiniri hãkixinire. Anikakiti !sikataparatarari aãkixinire, ininiã !hãuikapiri kãkiti sãpiretinii apanakini nipokori erekari hĩxinire ïkapani, apanakini nipokori !erekari hĩxinire ïkapani.

¹⁰Sasetotxiakori Teoso aapoko aamata kamakori ãki parĩkauatakani Teosomoni sikakori takikoãtaã !apakaparina erekari Teoso sikakiti ate apakapiniri atokokana.

¹¹ Teoso aapoko aamata kamakori auakasaaki, sasetotxiakori auíte apiatakari anikari pirãtxi arẽka Teosonani Auini Pakitaãtaã. Iuaã isikari pirãtxi arẽka Teosomoni kãkiti maerekani Teoso makatxakini ïkapani. Iua pirãtxi ïto anikaãka aapokotxi mapotõkire. Iuaã arikaãka. ¹² Xesosi pirãtxi okakori atoko itxa, kotxi anikaãka sitatxi mapotõkire okiko ïkapani. Ininiã iua arẽkaã imakatxakari kãkiti maerekani, ikamaerekatina ïkapani. ¹³ Ininiã masa iuamoni ipininiãtaã. Iua napetiko atokokana maãpakapa. ¹⁴ Ìkorapokoriti kona aua sitatxi maxipoãkati. Aiãtapari sitatxi iaxiti ïkari.

¹⁵ Kipa asika Xesosimoni Teoso ïkapani? Ætipirika masikari asãkire erekari. Matxari: “Peerekari Teoso.” Ikara asikakiti Teosomoni, kotxi asãpiretari kãkiti iua aãuíte ininiua. ¹⁶ !Himaxinïkaretapiri erekari hïkamini apanakinimoni. !Himaxinïkaretapiri himoianatakakiniua. Ikara atoko akaminiã, Teosomoni asikakiti inireëkiti atoko itxa, ininiã ikara atoko inakari akaminiã, ikamapoxokonitari Teoso.

¹⁷ Hïkïpitariko hïauíteakori sãkire. Hïkamariko ninoa paniãtakiti, kotxi ninoa nïkatari hïxinire. Teoso sikari ikara parïkatxi ninoamoni, ininiã ãti õti ninoa sãpiretari Teoso ikamakitina. Ininiã hïkamariko ninoa paniãtakiti, ininiã iusaaki ninoa poxokoniuata iparïkauatakasaaki. Himakamakaniãri ninoa paniãtakiti, ninoa matinaniuata, ininiã ikara atoko inakari !erekari hïte ïkapani.

¹⁸ Himisãkiretariko Teoso ate ïkapani. Aimarotari aãkixinire ereka inini, kotxi anirekari ikiniõtika atão inakarínoka akamini. ¹⁹ Iteene namanaãi himisãkiretiniri Teoso, iua paítiki iokanatinino iuaïkana hïtemoni.

Teoso Misãkiretiko

²⁰ Nimisãkiretari Teoso, kãkiti kamaerekaxiniretakari. Aãuíte Xesosi ipïkaripeka inakasaaki, Teoso õkitikari iua. Soti auíte atoko atxaua. Soti auíte nïkatakari apiari atoko itxa Xesosi, ininiã iua iteene nïkataua. Xesosi ipïkasaaki, iusaaki kãkiti apakapari Teoso sikaenetakiti. Ætipirika Teoso sikari ikara isikaenetakiti kãkitimoni. ²¹ Nimisãkiretari Teoso isikiniri ikinika erekari hinireëkiti hïtemoni, iua nireëkiti hïkamini ïkapani. Namanaãri iua Xesosi Kristo uãkaã, ikaminaua ate iua apokaerekatakiti. Ætipirika kãkiti txari Xesosi: “Erekai pite.” Ameë.

²² Nitariakori, iteene hïkenakotariko ikara nisãpiretakiti. Ia niõkatsopatakiti xapitinoka.

²³Ninirekari himarotiniri aĩtari Tximótxio kateia āki auakari sikakaāka. Mokatanitika iua apokiniā uai, nota sari iuakata hĩtemoni. ²⁴Hĩsāpiretari hĩauĩteakori ate xinikamanapitinina ninoa. Hĩsāpiretari ikinimane Teoso nakitiakori axinikamanapitinina. Xesosi sākire auiākani uai Itária tixini auakani xinikamanapitai hĩte. ²⁵Ikinipoko erekari Teoso sikakiti aua hĩtemoni.

Ameẽ.